USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Milana Podhrázkého a soudců Petra Mikeše a Jitky Zavřelové v právní věci žalobce: **V. G.,** zastoupen Mgr. Tomášem Císařem, advokátem se sídlem Vinohradská 22, Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra,** se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 6. 2020, čj. OAM-394/ZA-ZA11-ZA21-R2-2019, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 3. 2. 2021, čj. 57 Az 1/2020-30,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

III. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení **nepřiznává**.

Odůvodnění:

[1] Žalovaný rozhodnutím ze dne 17. 9. 2019, čj. OAM-394/ZA-ZA11-ZA21-2019, žalobci podle § 12 až 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, neudělil mezinárodní ochranu. Toto rozhodnutí Krajský soud v Praze rozsudkem ze dne 4. 2. 2020, čj. 52 Az 27/2019-24, zrušil z důvodu nedostatečně zjištěného skutkového stavu. Následně žalovaný v záhlaví označeným rozhodnutím žalobci mezinárodní ochranu opět neudělil (podle týchž ustanovení zákona o azylu). Důvodem žádosti byla obava z vydírání a výhrůžek policistů v souvislosti s podnikáním žalobce v zemi původu (prodejem cigaret) a snaha legalizovat pobyt v ČR. Žalovaný poukázal na nedůvěryhodnost žalobce, který původně při výslechu v řízení o správním vyhoštění tvrdil, že do ČR přicestoval za účelem turistiky a následně se zde rozhodl zůstat pracovně. Teprve při dalších výsleších předestřel výše uvedený azylový příběh. I nadále se v něm ale objevovaly nesrovnalosti týkající se počtu napadení či toho, zda vyhledal lékařskou pomoc. O účelovosti svědčí i to, že o mezinárodní ochranu požádal po 13 letech od příjezdu do ČR v době, kdy byl odhalen jeho nelegální pobyt na základě falešných dokladů občana Bulharska a správní orgán rozhodl o jeho správním vyhoštění. O mezinárodní ochranu navíc požádal po více než třech letech od prvního výslechu v řízení o správním vyhoštění, v němž tuto možnost připustil. I kdyby byl tvrzený příběh věrohodný, žalobce v Gruzii nevyužil žádné vnitrostátní prostředky

ochrany. Žalobce již žádný z policistů 13 let osobně nekontaktoval a poslední výhrůžky mu údajně vzkázali po matce, která je již pět nebo šest let po smrti.

[2] Rozhodnutí žalovaného napadl žalobce žalobou, v níž tvrdil, že žalovaný nedostál závaznému právnímu názoru vyslovenému v rozsudku čj. 52 Az 27/2019-24. Rozhodnutí ve vztahu k jednotlivým druhům mezinárodní ochrany nedostatečně odůvodnil, nezohlednil shromážděné podklady a aktuální situaci žalobce. Žalovaný bagatelizoval tvrzení žalobce, aniž by je dokazováním vyvrátil. Pokud žalovaný shledal rozpory v tvrzeních žalobce, měl provést doplňující pohovor. I v minulosti navíc vydírání ze strany policie připouštěl. Jeho příběh proto nelze považovat za nevěrohodný. Podle žalovaného měl v zemi původu vyhledat pomoc právě u těch orgánů, kterých se obává. Zprávy o zemi původu, ze kterých žalovaný vyšel, považuje za nepříliš aktuální a podrobné.

[3] Krajský soud v Praze žalobu shora označeným rozsudkem zamítl. Žalobce nekonkretizoval, jak konkrétně se žalovaný neřídil závazným právním názorem. Krajský soud takové pochybení neshledal. Rozhodnutí rovněž považuje za plně přezkoumatelné. Co se týče závěru o nevěrohodnosti žalobce, shledal, že v jeho výpovědích skutečně existují podstatné rozdíly popsané žalovaným. Ty žalobce ve správním řízení ani v žalobě přesvědčivě nevysvětlil. Žalobce má pravdu, že po něm nelze požadovat, aby svůj azylový příběh doložil podrobnými důkazy. Dostatečnou může být samotná věrohodná výpověď. V jeho případě ale o věrohodné a konzistentní výpovědi nelze hovořit. Na tom nic nemůže změnit ani předložení nedatovaných výhrůžných dopisů, které dle svého tvrzení dostal před rokem, kdy již probíhalo správní řízení, a přesto je během něj (ani v řízení o předchozí žalobě) nepředložil. Neshledal ani důvod pro vedení doplňujícího pohovoru. Žalobce byl na rozpory ve výpovědi již v rámci pohovoru dotazován a navíc již z předchozího (zrušeného) rozhodnutí věděl, v čem žalovaný rozpory shledává. Měl proto dostatek prostoru na ně reagovat a vysvětlit je. Důvodné soud neshledal ani vágní námitky o nedostatečně zjištěném skutkovém stavu.

[4] Proti rozsudku krajského soudu podal žalobce (dále „stěžovatel“) kasační stížnost. Namítá, že žalovaný nedostatečně zjistil skutkový stav, nepřihlédl ke specifickým okolnostem případu a nešetřil oprávněné zájmy žalobce. Krajský soud takový postup podpořil, ačkoliv zjištěné skutečnosti mohou podporovat odlišný závěr. Krajský soud zcela přešel stěžovatelem namítané podstatné skutečnosti a omezil se na odkazy směrem k rozhodnutí žalovaného. Stěžovatel několikrát uvedl obavy obrátit se v Gruzii na bezpečnostní složky státu, vyjádřil k nim nedůvěru a poukázal na nefunkčnost státu. Připustil, že se v různých řízeních dopustil odlišných výpovědí. Neznalí účastníci na otázku, zda existuje překážka vycestování, směřují svou odpověď k existenci fyzické překážky, finančním či zdravotním otázkám apod. Téměř nikdo bez vysvětlení pojmu nemyslí na nebezpečí v zemi původu. Důkazní břemeno navíc leží na žalovaném, který měl provést doplňující pohovor. Stěžovatel se domnívá, že krajský soud nedostatečně vyhodnotil jeho námitky týkající se posouzení skutkového stavu, hodnocení provedených důkazů a naplnění podmínek pro přiznání „*postavení azylanta*“. Zejména je třeba přihlédnout k tomu, v jaké době tvrzené potíže vznikly. Žalovaný rozhodl podle ne zcela aktuálních zpráv, neprovedl nezbytné důkazy a bylo vhodné pořídit i podklady o bezpečnosti Gruzie v době, kdy k potížím došlo. Ačkoliv žalobce poukazoval

na konkrétní důvody, které jej vedou k obavě z návratu do vlasti, krajský soud stejně jako žalovaný se těmito námitkami nezabýval.

[5] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti navrhl její odmítnutí pro nepřijatelnost nebo zamítnutí. Plně se ztotožňuje s napadeným rozsudkem. Trvá na tom, že vycházel ze spolehlivě zjištěného skutkového stavu. Právní posouzení věci pokládá za souladné se zákonem a odpovídající skutečnému stavu věci. Kasační stížnost nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele.

[6] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost je nepřijatelná.

[7] Podle § 104a odst. 3 zákona s. ř. s. Nejvyšší správní soud kasační stížnost ve věcech mezinárodní ochrany odmítne pro nepřijatelnost, jestliže svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele; k tomu, kdy je kasační stížnost ve věcech mezinárodní ochrany přijatelná, existuje početná a ustálená judikatura tohoto soudu (viz zejm. usnesení NSS ze dne 26. 4. 2006, čj. 1 Azs 13/2006 - 39, č. 933/2006 Sb. NSS). Stěžovatel k přijatelnosti kasační stížnosti (k přesahu vlastních zájmů) nic neuvedl. Nevznesl žádné právní otázky, které by nebyly judikaturou řešeny, byly řešeny rozdílně, či by měly být vyřešeny jinak. Z jím uplatněných námitek je zřejmé, že důvod přijatelnosti by mohl spočívat pouze v zásadním a hrubém pochybení krajského soudu. Žádné takové pochybení, které by mohlo mít vliv na stěžovatelovo hmotněprávní postavení, však Nejvyšší správní soud neshledal.

[8] Stěžovatel ve zcela obecné rovině namítl, že se krajský soud nedostatečně zabýval jeho námitkami. Nejvyšší správní soud nicméně nezjistil, že by napadený rozsudek trpěl tak zásadními vadami (ve výše uvedeném smyslu), které podle jeho setrvalé judikatury zakládají důvod nepřezkoumatelnosti. Na její závěry ohledně posouzení toho, jaké vady naplňují tento kasační důvod, pro stručnost odkazuje (viz rozsudky NSS ze dne 4. 12. 2003, čj. 2 Ads 58/2003-75, č. 133/2004 Sb. NSS, či ze dne 18. 10. 2005, čj. 1 Afs 135/2004-73, č. 787/2006 Sb. NSS).

[9] Nejvyšší správní soud se ve své judikatuře opakovaně zabýval i otázkou zjišťování skutkového stavu (srov. např. rozhodnutí ze dne 20. 11. 2003, čj. 2 Azs 27/2003 - 59, ze dne 18. 12. 2003, čj. 5 Azs 24/2003 - 48, ze dne 17. 6. 2004, čj. 3 Azs 23/2004 - 63, ze dne 25. 10. 2004, čj. 5 Azs 162/2004 - 42, ze dne 13. 8. 2008, čj. 2 Azs 45/2008 - 67, ze dne 27. 1. 2009, čj. 2 Azs 91/2008 - 66). Co se týče kvality a dostatečnosti důkazů opatřovaných správním orgánem v řízení o udělení mezinárodní ochrany, lze odkázat především na rozsudek NSS ze dne 4. 2. 2009, čj. 1 Azs 105/2008 - 81.

[10] K problematice posuzování věrohodnosti žadatele o mezinárodní ochranu taktéž existuje bohatá a ustálená rozhodovací praxe. V rozsudku ze dne 14. 5. 2008, čj. 7 Azs 25/2008-105, soud konstatoval, že *„nevěrohodnost tvrzení, zejména vzhledem k jejich rozporuplnosti, znemožňuje správnímu orgánu, shledat u žadatele o azyl podmínky pro udělení azylu.* V usnesení ze dne 3. 9. 2009, č. j. 7 Azs 63/2009-96, pak kasační soud vyložil, že *„posouzení věrohodnosti skutkového příběhu žadatele o udělení mezinárodní ochrany se odehrává zejména na základě výpovědí, které v průběhu správního řízení učiní, neboť ohledně listinných či jiných relevantních důkazů je zpravidla v azylovém řízení nouze.*

Pokud je mezi jednotlivými výpověďmi znatelný rozpor či je v nich viditelná snaha o doplňování nových azylově relevantních skutečností, nelze vytýkat správnímu orgánu, že stěžovatelem uváděné skutečnosti neshledal věrohodnými" (obdobně též rozsudek ze dne 11. 11. 2019, čj. 3 Azs 94/2019-33, či usnesení ze dne 16. 5. 2019, čj. 9 Azs 414/2018-70). Z judikatury rovněž plyne, že důvodem odepření mezinárodní ochrany nemohou být takové rozpory ve výpovědích, které jsou pouze dílčího charakteru a nezpochybňují jádro žadatelova azylového příběhu. Závěry dosavadní rozhodovací činnosti (např. rozsudky ze dne 19. 8. 2004, čj. 4 Azs 152/2004-36, ze dne 24. 7. 2008, čj. 2 Azs 49/2008-83, ze dne 30. 9. 2008, čj. 5 Azs 66/2008-70, a mnohé další) Nejvyšší správní soud shrnul v rozsudku ze dne 30. 9. 2020, čj. 2 Azs 165/2019-57, v němž uvedl, že *„pokud se žadatel o mezinárodní ochranu po celou dobu řízení ve věci mezinárodní ochrany drží jedné dějové linie, jeho výpovědi lze i přes drobné nesrovnalosti označit za konzistentní a za souladné s dostupnými informacemi o zemi původu, pak je třeba z takové výpovědi vycházet* (...) *Při hodnocení věrohodnosti výpovědi žadatele o mezinárodní ochranu lze vycházet z vnitřní konzistentnosti a přesvědčivosti výpovědi, z toho, nakolik je žadatelem prezentovaný azylový příběh souladný s informacemi o zemi původu, či z celkové věrohodnosti žadatele.*"

[11] Co se týče vznesených kasačních námitek, je podstatné zdůraznit, že krajský soud se žalobní argumentací podrobně zabýval. Stěžovatel nyní v kasační stížnosti na jeho závěry reaguje převážně zcela obecnými tvrzeními o nedostatečně zjištěném skutkovém stavu, nepřihlédnutí ke specifickým okolnostem, neprovedení nezbytných důkazů, opomenutí podstatných skutečností či rozhodnutí podle ne zcela aktuálních zpráv. Takto formulovaná argumentace již z povahy věci nemůže soud přesvědčit o tom, že případ stěžovatele přesahuje jeho vlastní zájmy. Krajský soud ve shodě s žalovaným na základě zjištěných skutečností vyložil, z jakých důvodů považuje stěžovatelův azylový příběh za nevěrohodný. Současně vedle toho osvětlil, na základě jakých skutečností dospěl k závěru, že i kdyby byl jeho příběh pravdivý, nemohl by vést k udělení mezinárodní ochrany, protože stěžovatel mohl vyhledat v zemi původu ochranu, což neučinil. Z rozhodnutí konkrétně vyplývá, na jaké orgány (Generální inspekci policie a Ombudsmana) bylo možné se obrátit a krajský soud a žalovaný se také zabývali otázkou, jak silné je jejich postavení v zemi původu a zda skutečně prověřují případné nelegální jednání policistů. Krajský soud rovněž vyložil, proč nebylo nezbytné provedení dalšího výslechu stěžovatele k odstranění rozporů v jeho výpovědích, a vysvětlil, že stěžovatel již dlouho věděl, v čem žalovaný spatřuje rozpory ve výpovědích a měl dostatek času na to, aby je vyjasnil. Stěžovatel nepředestřel žádnou alespoň elementárně přesvědčivou argumentaci, která by mohla svědčit o zásadním pochybení krajského soudu. Nepředestřel ani žádné otázky, které by nebyly dosavadní rozhodovací praxí uspokojivě řešeny.

[12] Argumentaci, podle které stěžovatel nevěděl, na co je při výslechu dotazován v rámci otázky na překážky vycestování, uplatnil poprvé až v kasační stížnosti, a je proto nepřípustná (§ 104 odst. 4 s. ř. s.). Pouze na okraj k tomu Nejvyšší správní soud dodává, že stěžovatel nebyl při prvním výslechu v rámci řízení o správním vyhoštění dne 11. 2. 2006 dotazován pouze na překážky vycestování, ale také na důvody, proč přicestoval do ČR. Přesto se o údajném vydírání ze strany policistů vůbec nezmínil. Ze stejného důvodu je nepřípustná i námitka, dle které měl žalovaný zjišťovat skutečnosti o bezpečnostní situaci v zemi původu vztahující se k době, kdy měl mít stěžovatel v Gruzii potíže. Nelze současně přehlédnout, že stěžovatel na jedné straně tvrdí, že zprávy o zemi

původu, ze kterých krajský soud a žalovaný vyšli, nejsou dostatečně aktuální, a na straně druhé tvrdí, že měl být zjišťován skutkový stav k roku 2006.

[13] Nejvyšší správní soud proto na základě výše uvedeného dospěl k závěru, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele a podle § 104a s. ř. s. ji odmítl pro nepřijatelnost.

[14] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle úspěchu ve věci v souladu s § 60 odst. 1 větou první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. (k tomu srov. bod 53 usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 25. 3. 2021, čj. 8 As 287/2020 - 33, a bod 18 usnesení NSS ze dne 16. 6. 2021, čj. 9 As 83/2021 - 28). Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, jemuž by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti svědčilo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, neboť mu v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 23. listopadu 2021

Milan Podhrázký
předseda senátu